

EXPUNERE DE MOTIVE PENTRU PROIECTUL DE LEGE PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA VOTULUI ÎN STRĂINĂTATE PENTRU CETĂȚENII ROMÂNI CU DOMICILIUL SAU REȘEDIȚA ÎNTR-UNUL DIN STATELE MEMBRE ALE U.E ALTELE DECÂT ROMÂNIA

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Lege privind organizarea și desfășurarea votului în străinătate pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința într-unul din statele membre ale u.e altele decât România

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Realitatea politică și juridică a reliefat, în ultima perioadă, o lipsă acută de organizare și celeritate în desfășurarea alegerilor în Diaspora, neîncrederea cetățenilor în principiul secretului votului, atingând cote descurajatoare. Toate aceste aspecte au dus pe de o parte, la deteriorarea mai profundă a imaginii României în general, alimentând neîncrederea românilor dar și a Europei în instituțiile și autoritățile statului roman, iar pe de altă parte la consumul ridicat de resurse de timp și financiare.

În combaterea deficiențelor cu care se confruntă organizarea votului în Diaspora, s-a născut necesitatea gândirii, conceperii unui sistem de vot unic, care să poată răspunde tuturor așteptărilor sociale, cu consecința creșterii calității serviciilor oferite de autoritățile și instituțiile române în materie.

Actualul sistem de vot a condus la nerespectarea unor valori sociale, recunoscute la nivel mondial, cum ar fi: dreptul la vot, secretul votului, dreptul la demnitatea umană.

Așa fiind, apreciem că se impune o intervenție legislativă ce vizează adoptarea unui nou procedeu de vot, unic, simplificând astfel toate procedurile tehnice, cu reducerea semnificativă a costurilor asociate recrutării și instruirii membrilor secțiilor de votare, a costurilor suportate de alegători în ceea ce privește deplasarea la secțiile de votare.

2. Schimbări preconizate

Proiectul legii privind organizarea și desfășurarea votului în străinătate prin sistem informatic are drept scop esențial crearea climat modern în materie de votare, care să răspundă pe deplin imperativelor funcționării unei astfel de organizări înafara țării, acolo unde resursele sunt limitate și condiționate de țara gazdă, adaptate așteptărilor sociale din prezent, precum și necesității creșterii calității organizării și desfășurării votului.

În egală măsură, proiectul dorește să răspundă și exigențelor principiilor reglementate de Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și, implicit, din cele statuate în Constituția României.

Obiectivele urmărite în prezentul proiect de lege sunt:

1. Evitarea înființării unor noi secții de votare;
2. Evitarea aglomerării nejustificate a secțiilor de votare existente;
3. Crearea unui climat civilizată în perioada scrutinului;
4. Posibilitatea reală a fiecărui alegător de a vota la timp, liber și nevicat, în condiții civilizate.
5. Reducerea semnificativă a costurilor privind organizarea și desfășurarea alegerilor.

PROIECT DE LEGE PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA VOTULUI ÎN STRĂINĂTATE PENTRU CETĂȚENII ROMÂNI CU DOMICILIUL SAU REȘEDIȚA ÎNTR-UNUL DIN STATELE MEMBRE ALE U.E ALTELE DECÂT ROMÂNIA

Capitolul I Dispoziții generale

Art. 1. - Domeniul de reglementare

Prezenta lege reglementează modul de organizare și desfășurare a procedurii exercitării a dreptului de vot prin sistemul informatic.

Art. 2. - Alegerile la care poate fi exercitat votul prin sistemul informatic

Votul prin sistemul informatic poate fi exprimat în cadrul alegerilor prezidențiale, alegerilor parlamentare, alegerilor europarlamentare și a referendumului național, cu respectarea Constituției României.

Art. 3. – Votul prin sistem informatic și sfera de aplicare

- (1) Prin vot prin sistem informatic se înțelege exprimarea opiniei persoanelor cu drept de vot în legătură cu alegerea reprezentanților lor, prin intermediul unui computer, ordinator ori un sistem de prelucrat date și informații.
- (2) Accesul la votul prin sistem informatic este permis doar persoanelor de cetățenie română cu domiciliul sau reședința în străinătate.
- (3) Pot exercita votul prin sistem informatic, cetățenii români cu drept de vot în condițiile art. 36 din Constituția română care au domiciliul sau reședința în străinătate și au vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv.
- (4) Prin cetățean român se înțelege persoana de cetățenie română, cu drept de vot conform legislației române.
- (5) Prin domiciliu în străinătate se înțelege domiciliul persoanei fizice acolo unde ea își are locuința statornică sau principală, în conformitate cu prevederile legale ale statului în care se află respectivul domiciliu.
- (6) Prin reședința în străinătate se înțelege locuința temporară sau secundară a persoanei fizice.

Art. 4. – Dreptul de opțiune

- (1) Cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate, au posibilitatea de a opta între votul prin sistem informatic și votul la oricare din secțiile de votare deschise în străinătate.
- (2) Opțiunea de a își exprima votul prin sistem informatic se poate manifesta printr-o cerere după anunțarea datei de organizare a scrutinului, dar nu mai târziu de 30 de zile înainte de data organizării scrutinului electoral în cazul alegerilor prezidențiale, alegerilor parlamentare, alegerilor europarlamentare și a referendumului național.
- (3) Cetățeanul român care și-a exprimat opțiunea de a vota prin sistem informatic nu poate renunța la această opțiune decât în urma unei cereri depuse personal sau prin poștă, cu cel mult 20 de zile înainte de data organizării scrutinului electoral în cazul alegerilor prezidențiale, alegerilor parlamentare, alegerilor europarlamentare și a referendumului național.

Capitolul II Înregistrarea alegătorilor cu domiciliul sau reședința în străinătate care votează prin corespondență

Art. 5. - Autoritatea competentă

Pentru fiecare scrutin în parte, Autoritatea Electorală Permanentă, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, a Ministerului de Interne și a misiunilor diplomatice și a oficiilor consulare ale României, întocmește un registru electoral al alegătorilor cu domiciliul sau reședința în străinătate care optează pentru exercitarea votului prin corespondență.

Art. 6. - Cererea de înregistrare în registrul alegătorilor cu domiciliul sau reședința în străinătate care optează pentru exercitarea votului prin sistem informatic

(1) Cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate care doresc să își exercite dreptul de vot sistem informatic trebuie să înainteze în acest sens o cerere scrisă de înscriere către Autoritatea Electorală Permanentă. Cererea poate fi depusă sau trimisă prin poștă la sediul misiunii diplomatice a României din statul de domiciliu sau reședință sau al oficiului consular al României în a cărei/a cărui circumscripție consulară aceștia își au domiciliul sau reședința.

(2) Cererea de înregistrare în registrul alegătorilor cu domiciliul sau reședința în străinătate trebuie adresată în termenul stabilit la art 4, alineatul 2 din prezenta lege.

(3) Cererea de înregistrare în registrul alegătorilor cu domiciliul sau reședința în străinătate care optează pentru exercitarea votului prin sistem informatic trebuie să conțină obligatoriu numele, prenumele, data nașterii, locul nașterii, codul numeric personal și adresa de domiciliu sau reședință din străinătate, precum și datele de identificare ale documentului care atestă cetățenia română: serie, număr, denumire, data emiterii și data expirării. Cererea va fi însoțită de o copie a actului de identitate, precum și a unui document care atestă că solicitantul are domiciliul sau reședința în țara respectivă.

(4) Autoritatea Electorală Permanentă, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, a Ministerului de Interne și a misiunilor diplomatice și a oficiilor consulare ale României va emite solicitantului cererii un user unic și o parolă unică, împreună cu instrucțiunile necesare accesării portalului online de votare, valabile până la sfârșitul zilei de scrutin.

Capitolul V Înțelegeri internaționale

Art. 7. – Înțelegeri internaționale

(1) Procesul de votare în străinătate prin corespondență se face cu respectarea legislației române și a statului de reședință, în condițiile prevăzute de tratatele internaționale în vigoare la care România este parte.

(2) Guvernul României, prin Ministerul Afacerilor Externe încheie înțelegerile necesare cu statele de reședință pentru a se asigura că exercitarea dreptului de vot prin corespondență se derulează în condiții de egalitate, libertate și secret al votului, cu respectarea Constituției României și a legislației române în materie electorală.

Capitolul VI Procedura votului

Art. 8. - Exprimarea liberă a dreptului de vot

(1) Exprimarea liberă a dreptului de vot se realizează online, prin accesarea unui program informatic, de la un calculator ori alt sistem informatic conectat la internet.

- (2) Pentru accesarea portalului de votare online, persoana cu drept de vot va introduce parola și userul și va urmări instrucțiunile primite de la Autoritatea Electorală Permanentă .
- (3) Pentru asigurarea principiului secretului votului, odată cu transmiterea formularului online userul și parola de acces vor expira, devenind inutilizabile.
- (4) Formularul online va fi expediat, fără a se reține nicio dată de identificare (user, parolă, internet protocol, ori alt instrument de identificare al utilizatorului) sub sancțiunea legii cu privire la fraudă la vot.

Art. 9. – Proceduri speciale pentru organizarea unui al doilea tur de scrutin

- (1) Prin excepție de la prevederile Legii pentru alegerea Președintelui României, alegătorii cu domiciliul sau reședința în străinătate care optează pentru exercitarea votului prin sistem informatic vor vota la al doilea tur de scrutin al alegerilor prin aceeași procedură folosită la primul tur de scrutin, însă buletinele electronice vor fi marcate în mod corespunzător cu inscripția ”**TURUL II DE SCRUTIN ALEGERI**”.
- (2) Votul valabil exprimat va fi considerat acela în care sunt îndeplinite toate condițiile stabilite prin instrucțiunile de utilizare ale votului prin sistem informatic.
- (3) Documentele necesare exercitării votului prin sistem informatic la al doilea tur de scrutin vor fi expediate în același timp cu cele pentru primul tur, în plicuri separate.

Capitolul VII Administrarea voturilor prin sistem informatic

Art. 10. - Consemnarea primirii voturilor exprimate prin sistem informatic

Consemnarea primirii voturilor prin sistem electronic se va realiza de către Biroul Electoral Central.

Art. 11. – Validarea exprimării votului prin sistem informatic.

- (1) După încheierea votării, biroul electoral central va proceda la dezarhivarea și validarea exprimării votului prin sistem informatic.
- (2) Validarea exprimării prin sistem informatic a dreptului de vot se realizează prin dezarhivarea informațiilor stocate în servere speciale, verificarea existenței certificatului electronic de alegător și confruntarea datelor înscrise în certificatul electronic de alegător cu informațiile cuprinse de registrul special întocmit de Autoritatea Electorală Permanentă.
- (3) În cazul în care un alegător va expedia un certificat electronic de vot necompletat, buletinul de vot respectiv se anulează.
- (4) Lipsa certificatului electronic de alegător din plicul exterior atrage anularea votului exprimat prin corespondență.

Art. 12. – Consemnarea rezultatelor voturilor prin corespondență

(1) După numărarea voturilor prin sistem informatic, biroul electoral consemnează rezultatele în procesul verbal pus la dispoziție de Autoritatea Electorală Permanentă, care va conține rubrici speciale destinate votului prin sistem informatic. (2) Modelul procesului verbal va fi stabilit prin Hotărâre a Guvernului la propunerea Autorității Electorale Permanente, cel mai târziu la data convocării scrutinului electoral, respectiv a referendumului național.

Capitolul VIII Publicitatea legii

Art. 13 - Obligația de a face cunoscută procedura votului prin sistema informatic

(1) Autoritatea Electorală Permanentă și Ministerul Afacerilor Externe, prin misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României, au obligația de a face cunoscută cetățenilor români care și-au stabilit domiciliul sau reședința în străinătate, în limba română, procedura votului prin sistem informatic reglementată de prezenta lege, (2) Autoritatea Electorală Permanentă, Ministerul Afacerilor Externe și misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României vor afișa pe paginile de internet proprii informații privind conținutul prezentei legi, procedura votului prin sistema informatic precum și cererea de înregistrare.

(3) Misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României informează asociațiile, organizațiile, comunitățile românilor aflați în străinătate privind conținutul prezentei legi, procedura votului prin corespondență și furnizează acestora cererea de înregistrare.

Capitolul IX Sancțiuni

Art. 14. - Sancționarea votului multiplu

(1) Fapta unei persoane de a vota atât prin sistem informatic cât și personal la același scrutin constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

(2) Fapta persoanei care votează:

- a) fără a avea acest drept;
- b) de două sau mai multe ori;
- c) prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul un alegător se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează utilizarea unei cărți de alegător sau a unui act de identitate nul ori fals sau a unui buletin de vot fals.

Capitolul X Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 15. – Protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date

În aplicarea dispozițiilor prezentei legi se vor respecta dispozițiile legale în materie de protecție a persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

Cab av. Lucian Niculescu

Erich Mocanu
Fondator AEBS.org
Organizație a Drepturilor Omului
Sediul: Saldenburg-Germania

București / Saldenburg 03.10.2015